

Plan Odnowy Miejscowości Gutowo Wielkie na lata 2015- 2020

Spis treści

Wstęp

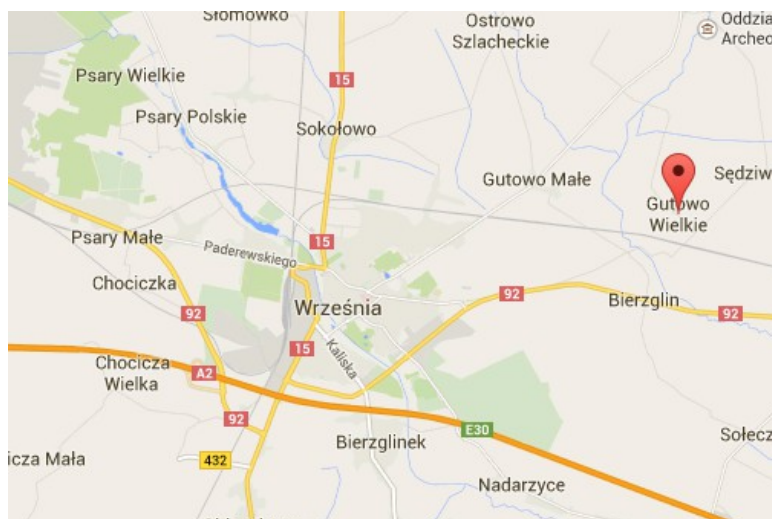
Plan Odnowy Miejscowości to dokument strategiczny, niezwykle istotny z punktu widzenia rozwoju najmniejszych jednostek administracyjnych, czyli sołectw bądź nawet pojedynczych wsi. Jego waga wynika jednak nie tylko z faktu, że wykorzystuje się go przy aplikowaniu o środki unijne (a jak wiadomo, w związku z nową perspektywą finansową, jest to temat szczególnie aktualny).

Programowanie rozwoju lokalnego to sprawa bardzo ważna, a przede wszystkim skomplikowana. Wszystkie jednostki funkcjonują w warunkach ogromnej konkurencji, a jednocześnie zmuszone są reagować na ciągle zmieniające się warunki otoczenia. Stąd tak istotne jest, aby wszelkie dokumenty strategiczne, a więc również Plany Odnowy Miejscowości, były na bieżąco aktualizowane i uwzględniały właśnie te zmieniające się okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne. Tylko w takiej sytuacji władze lokalne będą w stanie wykorzystać pojawiające się szanse rozwojowe i zapobiec (lub przynajmniej znacząco ograniczyć) zagrożeniom.

Poza znaczeniem czysto finansowym, Plany Odnowy Miejscowości spełniają funkcję integracyjną, sprzyjają budowie tożsamości lokalnej oraz poczucia współodpowiedzialności za swoje miejsce. Należy zatem podkreślić, że Plan Odnowy Miejscowości Gutowo Wielkie ma charakter partycypacyjny i tworzony był przy udziale mieszkańców miejscowości. To bowiem mieszkańcy najlepiej znają swoją miejscowość, są w stanie określić jej niedostatki oraz atuty, a jednocześnie tylko w taki sposób można było zagwarantować, że dokument będzie odpowiadał rzeczywistości na ich potrzeby.

1. Charakterystyka Gutowa Wielkiego

Gutowo Wielkie położone jest w gminie Września, powiecie wrzesińskim, województwie wielkopolskim. Jest jednym z 33 sołectw wrzesińskiej gminy.

Ryc. 1 Położenie Gutowa Wielkiego

Źródło: <https://www.google.pl/maps/>

Wieś przecina droga gminna nr 411522P prowadząca do miejscowości Kleparz oraz droga powiatowa nr 2941P relacji Gutowo Wielkie – Sędziwojewo. Miejscowość powiązana jest z Wrześnią bardzo dobrym połączeniem kolejowym, pociąg Kolei Wielkopolskich zatrzymuje się na stacji Gutowo Wielkie kilka razy dziennie.

Miejscowość jest wyposażona w sieć wodociagową, nie ma natomiast sieci kanalizacyjnej i gazyfikacyjnej.

Gutowo Wielkie (Stare) niegdyś wraz z Gutowem Małym (Nowym) tworzyły jedną wieś – Gutowo, leżącą nad Rudnikiem na wschód od Wrześni. W okresie średniowiecza ziemie te były siedzibą rodziny Porajów¹.

Wieś powstała przy przeprawie przez rzekę Rudnik. Na niej utworzona była przeprawa z drewnianych bali, które w języku staropolskim nazywano gutami i stąd wzięła się nazwa miejscowości. Gutowo rozdzielono na dwie wsie w 1862 roku².

---

1 S. Mazurkiewicz, 650 lat Gutowa, za:

[www.muzeum.wrzesnia.pl/files/artykuly/650_lat_Gutowa.pdf]

2 Tamże

Pierwsza wzmianka o Gutowie Wielkim pochodzi już z 1357 roku, kiedy to wieś była własnością wspomnianej już rodziny Porajów. Członkowie rodziny, którzy dziedziczyli te ziemie, nie przybierali nazwiska Gutowskich. Byli oni właścicielami ziem do dokońca XV wieku. Następnie przez trzy stulecia dziedziczyli wieś Bardzcy³.

W drugiej połowie XVIII wieku do Gutowa sprowadzono Niemców i tak powstała osada Olędry Gutowskie⁴.

Przez Gutowo niegdyś biegła droga z Wrześni do Torunia, wraz z XVIII wieku szlak ten skierował się bardziej w stronę Słupcy. Należy pamiętać, że niegdyś była to trasa międzynarodowa łącząca Warszawę z Dreznem⁵.

W 1818 roku Gutowo Wielkie i Małe włączono do powiatu, którego siedziba znajdowała się we Wrześni. W 1848 roku we wsi powstała gminna szkoła, wyłączona z miasta⁶.

Pod koniec XIX wieku część chłopską Gutowa Wielkiego zamieszkiwały 102 osoby, część dworską - 97. W 1902 roku sprzedano Gutowo Państwu Pruskiemu i przeszło w dzierżawę Pawła Zimmermanna, który zmienił nazwę wsi na Guthof⁷.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości ziemie te przeszły na własność skarbu państwa, a dzierżawił je Stanisław Szyfter. W Gutowie przede wszystkim zajmowano się wówczas produkcją nasion zbóż, buraczanych oraz hodowlą trzody chlewnej i bydła czarno – białego. W okresie międzywojnia na polach znajdował się plac ćwiczebny oraz magazyn amunicji 68. Pułku Piechoty z Wrześni. Po wojnie utworzono w Gutowie kółko gospodyń wiejskich, a w latach 70. punkt biblioteczny⁸.

---

3 Tamże

4 Tamże

5 Tamże

6 Tamże

7 Tamże

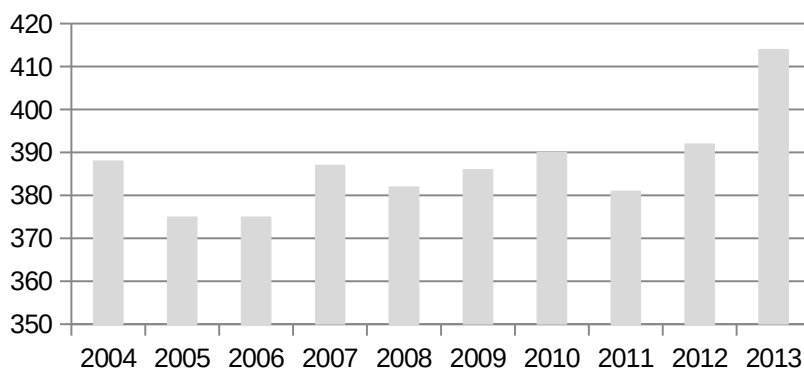
8 Tamże

Ryc. 2 Gutowo na niemieckiej mapie z początków XX wieku

Źródło: <http://www.muzeum.wrzesnia.pl/>

Według danych z 2013 roku miejscowość liczyła 414 mieszkańców. Jest to największa liczba mieszkańców od 2004 roku. Zwiększająca się liczba osób zamieszkujących wieś najprawdopodobniej spowodowana jest podmiejskim charakterem Gutowa Wielkiego jako sypialni miasta Września.

Ryc. 3 Ludność Gutowa Wielkiego w latach 2004 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu i Miasta Gminy Września

Dzieci z Gutowa Wielkiego uczęszczają do Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kutrzeby w Otocznej, młodzież natomiast do Gimnazjum w tej samej miejscowości.

Na terenie Gutowa znajduje się zespół dworski z XIX wieku, mała świetlica wiejska, boisko sportowe i plac zabaw. Ciekawym miejscem jest Park Napoleona.

Na terenie Gutowa Wielkiego, według Krajowego Rejestru Sądowego swoją siedzibę mają cztery przedsiębiorstwa. Należy jednak pamiętać, że w KRS nie są wpisane osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Numer	Nazwa	Miejscowość	Typ rejestru	Organizacja Pożytku Publicznego	W upadłości
0000093293	BIMEX GRZEGORZ ROGOZIŃSKI, RAFAŁ NOWAK SPÓŁKA JAWNA W LIKWIDACJI	GUTOWO WIELKIE	Rejestr Przedsiębiorców	NIE	NIE
0000135586	BH SYSTEM PROMAL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	GUTOWO WIELKIE	Rejestr Przedsiębiorców	NIE	NIE
0000266809	"DROGBUD" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W LIKWIDACJI	GUTOWO WIELKIE	Rejestr Przedsiębiorców	NIE	NIE
0000304896	MASZYNY ROLNICZE ELID SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	GUTOWO WIELKIE	Rejestr Przedsiębiorców	NIE	NIE

Ryc.

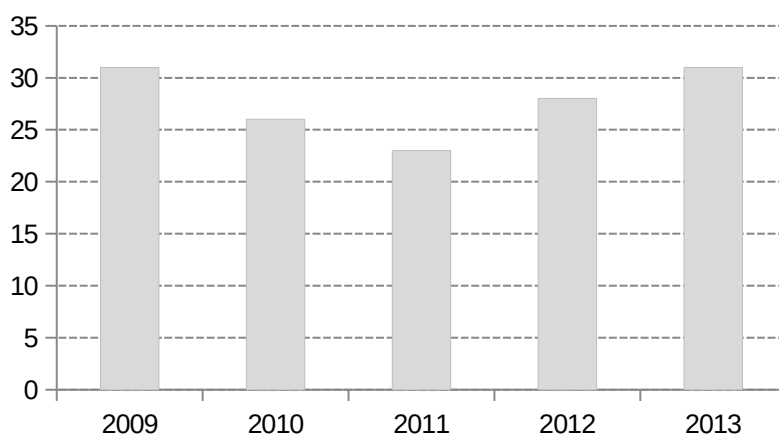
4 Przedsiębiorstwa w Gutowie Wielkim

Źródło: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu?t:lb=t>

Na terenie wsi nie ma zarejestrowanych żadnych organizacji pozarządowych. Natomiast według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w Gutowie Wielkim działa 27 podmiotów gospodarczych, są to m.in.: "Lio Design" Linda Rogozińska, Autoserwis Gieracki Sławomir, Przedsiębiorca: Ewa Marciniak, Firma Handlowo-Usługowa "Mawid" Wiesław Dekowski, Firma Handlowo-Usługowa

Mieczysław Kowalczyk, Firma Usługowa Magdalena I Mirosław Nowowskiak Spółka Cywilna, 'Fischer Piotr P.P.H.U. "Fischer", Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Aldona Pólról, Mariobau Mariusz Jaroni, P.P.H.U. Piotr Szczęsny, Pimach Piotr Machyński Usługi Hydrauliczne - Wod - Kan - Co - Gaz, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Fero" Karol Łukaszewski, Przywarty Dariusz Darmat Tapicerstwo Meblowe, Reklama I Usługi Marketingowe Marcin Mitkowski, San Bud Kamil Kurek, Segment Krzysztof Filipiak, Skup Metali Kolorowych Rafał Janik, Skup-Ubój Zwierząt - Sprzedaż Mirosław Nowowskiak, Usługi Rolnicze Agata Cyrulewska-Jastrzębska, Usługi Rolnicze Tomasz Jastrzębski, Wiki. Pat-Trans Aurelia Ryglewska, Wyprawa Skór Futerkowych Skowron Jan, Zielma Maria Zielińska⁹.

W Gutowie Wielkim w 2013 roku było 31 bezrobotnych. Taki sam poziom bezrobocia odnotowano w 2009 roku, pomimo że w latach 2010 – 2012 bezrobocie malało, to w 2013 roku ponownie sięgnęło poziomu z 2009 roku.

⁹ <https://prod.ceidg.gov.pl/>

Ryc. 5 Liczba bezrobotnych w Gutowie Wielkim w latach 2009 – 2013
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Każda jednostka terytorialna, w tym także wieś czy sołectwo opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał dla kreowania działań w zakresie odnowy czy rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona na rzecz sołectwa pozwoliła zagregować zasoby w trzy podstawowe grupy:

Zasoby przyrodnicze i historyczne

- zespół dworski z XIX wieku
- Park krajobrazowy w zespole dworskim (Park Napoleona).

Zasoby infrastruktury technicznej

- drogi gminne,
- drogi powiatowe,
- linia kolejowa,
- sieć wodociągowa.

Zasoby infrastruktury i kapitału społecznego

- świetlica,
- plac zabaw,
- boisko sportowe.

3. Ocena mocnych i słabych stron

W etapie diagnostycznym poprzedzającym określenie celów i zadań bardzo pomocną i często stosowaną metodą pozyskiwania danych i lepszego poznania jednostki jest analiza SWOT. Jej nazwa stanowi akronim angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia)

Tabela 1 Schemat analizy SWOT

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
czynniki	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”

Czynniki wewnętrzne ze względu na ich charakter oddziaływania dzielimy na:

- mocne strony czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) miejscowości to zjawisko bądź zasoby pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju jednostki, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe);
- słabe strony (czynniki wewnętrzne negatywne) to zjawisko bądź deficyty ograniczające możliwości rozwoju sołectwa, na które bezpośredni wpływ ma sama jednostka.

Podobnego podziału dokonać można analizując potencjalny wpływ czynników zewnętrznych. Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwość kreowania mocnych stron i niwelowania jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse jak i zagrożenia nie mamy wpływu występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

W efekcie prac przeprowadzonych w trakcie warsztatów z mieszkańcami i liderami lokalnymi otrzymano cztery listy: silnych stron sołectwa (takich, które należy wzmacniać), słabych stron (takich, które trzeba niwelować), szans (tych, które należy wykorzystywać), oraz zagrożeń (tych, których należy unikać).

W wyniku warsztatów przeprowadzonych z przedstawicielami sołectwa otrzymano następujący obraz wsi Gutowo Wielkie:

Mocne strony:

- sieć wodociągowa,
- linia kolejowa,
- droga gminna,
- droga powiatowa,
- przedmieścia Wrześni,
- zespół dworski z XIX wieku,
- park krajobrazowy - Park Napoleona,
- świetlica,
- plac zabaw,
- boisko sportowe.

Słabe strony

- brak sieci kanalizacyjnej,
- brak sieci gazowej,
- zły stan dróg,

- brak chodników,
- brak ścieżki rowerowej,
- brak pełnego oświetlenia.

Szanse:

- możliwość pozyskania środków zewnętrznych w ramach nowej perspektywy finansowej UE,
- rozwój gospodarczy we Wrześni.

Zagrożenia:

- duża konkurencja w ubieganiu się o środki zewnętrzne,
- konkurencja ze strony większych ośrodków miejskich.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

Gutowo Wielkie to jedno z sołectw, które może rozwijać się w dwóch kierunkach. Jeden z nich to miejscowość funkcjonująca jako sypialnia Wrześni, miejsce spokojne i przyjazne dla mieszkańców, ale i dobrze skomunikowane z większymi ośrodkami miejskimi. Atutem jest położenie oraz zaplecze społeczne np. w postaci Parku Napoleona. Inwestycje w infrastrukturę techniczną oraz społeczną przyczynią się do rozwoju wsi, polepszenia jakości życia jej mieszkańców, a także będą owocować pozytywnym wizerunkiem wsi na tle gminy, powiatu oraz województwa.

Lokalny potencjał oraz logistycznie korzystne położenie dają wiele szans dla rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców wsi oraz pozwalają rozwijać się małym i średnim przedsiębiorcom. Wykorzystanie zasobów Gutowa Wielkiego może przyczynić się do zbudowania takiej pozycji, dzięki której stanie się ona równym partnerem dla Wrześni.

W celu osiągnięcia wymiernych i pozytywnych efektów rozwojowych proponuje się realizację następujących kierunków działań:

<p>POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I GOSPODAROWANIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ</p>

Z zakresu infrastruktury społecznej najbardziej potrzebnymi inwestycjami są przede wszystkim remonty lokalnych dróg. Najistotniejsze naprawy dróg to remont drogi powiatowej, przecinającej Gutowo Wielkie, wraz z modernizacją poboczy, przedłużenie nawierzchni asfaltowej drogi gminnej w kierunku Węgierek oraz położenie nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej od budynku nr 49 do 55.

Gutowo Wielkie jest atrakcyjnym miejscem dla osób, które chcą mieszkać poza miastem. Ważną inwestycją w poprawę warunków życia w Gutowie Wielkim jest

włączenie wsi do sieci kanalizacyjnej. Jest to bardzo duża i kosztowna inwestycja. Analogicznie wieś powinna zostać wyposażona w sieć gazyfikacyjną.

Dla poprawy życia stałych oraz nowych mieszkańców konieczne jest wybudowanie ścieżek rowerowych w Gutowie oraz oświetlenie całej miejscowości. Oświetlenie dotyczyć ma przede wszystkim: drogi gminnej od hurtowni zabawek „BEMAG” w kierunku Gutowa Małego, drogi gminnej odbiegającej od drogi krajowej nr E8 wraz ze zjazdem z drogi krajowej oraz oświetlenie parku Napoleona wraz z przylegającą do niego drogą powiatową. Są to inwestycje w bezpieczeństwo mieszkańców, jak i przejeżdżających przez wieś.

ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

We wsi jest świetlica, jednak jest ona zbyt mała na potrzeby mieszkańców. Dobre rozwiązanie tego problemu stanowi pomysł adaptacji parteru budynku szkoły na świetlicę. W tym miejscu swobodnie mogłoby się odbywać zebrania mieszkańców, spotkania i zajęcia dla młodzieży, wydarzenia edukacyjne czy konsultacje społeczne. Mieszkańcy część prac polegających na połączeniu dwóch klas w jedną, mogą wykonać sami, co ma znaczenie zarówno dla obniżenia kosztów inwestycji, jak i integracji mieszkańców wsi.

Kolejne przedsięwzięcie to wybudowanie w Parku Napoleona sceny wykonanej z konstrukcji stalowej z podestem i zadaszeniem z blachodachówki. Z uwagi na to, że obecnie świetlica jest zbyt małym budynkiem na organizację różnego rodzaju wydarzeń, wybudowanie sceny w Parku pozwoli na organizację imprez kulturalnych i okolicznościowych.

W miejscowości z powodzeniem mogłaby powstać organizacja społeczna zajmująca się działalnością na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców, promująca wieś w powiecie i województwie. W nowej perspektywie finansowej mogłaby ubiegać się o środki finansowe na realizację projektów miękkich o charakterze edukacyjnym dla mieszkańców Gutowa Wielkiego.

5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

W ramach planowanych kierunków rozwoju w sołectwie Gutowo Wielkie przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć.

Tabela 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I GOSPODAROWANIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
Remonty dróg	Remont drogi powiatowej przecinającej Gutowo Wielkie wraz z modernizacją poboczy, przedłużenie nawierzchni asfaltowej drogi gminnej w kierunku Węgierek oraz położenie nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej od budynku nr 49 do 55.	150 000 zł	2015 - 2021	Środki unijne, środki własne gminy
Ścieżki rowerowe	Łączące wieś z Gutowem Małym i Wrześnią	500 000 zł	2015 - 2021	Środki unijne, środki własne gminy
Oświetlenie	Oświetlenie w pierwszej kolejności: drogi gminnej od hurtowni zabawek „BEMAG” w kierunku Gutowa Małego, drogi gminnej odbiegającej od	200 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy Środki unijne, środki

	drogi krajowej nr 92 wraz ze zjazdem z drogi krajowej oraz oświetlenie parku Napoleona wraz z przylegającą do niego drogą powiatową.			własne gminy
Sieć kanalizacyjna	Budowa instalacji wraz z przyłączami	3 000 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy
Sieć gazowa	Budowa instalacji wraz z przyłączami	1 200 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki operatora sieci gazowej
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	W ramach zadania planowana jest budowa oraz modernizacja sieci wodociągowych z przyłączami	300 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy
ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW				
Adaptacja budynku szkoły na świetlicę wiejską	Połączenie dwóch klas w jedną. Część prac mogliby wykonać mieszkańcy	300 000,00 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy
Adaptacja budynku szkoły w Gutowie Wielkim na lokale socjalne	W przyszłości planowana jest rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Otocznej celem likwidacji szkoły w Gutowie Wielkim. W efekcie planuje się adaptację istniejącego budynku szkoły w Gutowie Wielkim na	2 000 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy

Plan Odnowy Miejscowości Gutowo Wielkie na lata 2015-2020

	lokale socjalne			
Scena w Parku Napoleona	Scena wykonana z konstrukcji stalowej z podestem i zadaszeniem z blachodachówki.	60 000 zł	2015 - 2020	Środki unijne, środki własne gminy, fundusz sołecki

Źródło: opracowanie na podstawie wniosków inwestycyjnych

Spis rycin

Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni

/-/Waldemar Grześkowiak

Spis tabel

Tabela 1 Schemat analizy SWOT.....	9
Tabela 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....	15